

KRAJINNÉ PLÁNOVÁNÍ VE VAZBĚ NA POLITIKU KRAJINY

VENKOV 2025

Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, 13. února 2025

**POLITIKA
KRAJINY**

CO JE KRAJINNÉ PLÁNOVÁNÍ?

Krajinné plánování je v souladu s Úmluvou Rady Evropy o krajině jedním z nástrojů implementace cílů a opatření definovaných odbornými skupinami Politiky krajiny a tím i příležitostí ke zlepšení stavu krajiny.

Krajinné plánování je souborem cílevědomých činností zaměřených na **ochranu, vytváření a rozvíjení KVALITY krajiny** v souladu se zájmy společnosti a to v rámci jejích stávajících a budoucích změn.

Krajinné plánování je založeno na komplexním přístupu ke krajině a koordinuje různé zájmy jejích uživatelů a vlastníků.

V rámci Politiky krajiny se tématu krajinného plánování věnuje Horizontální pracovní skupina.

KRAJINNÉ PLÁNOVÁNÍ V ČR

Krajinné plánování - právně

- požadavek Úmluvy Rady Evropy o krajině
- v právním systému ČR není krajinné plánování jako nástroj explicitně zakotvené

Krajinné plánování - věcně

- existuje řada plánovacích nástrojů, které de facto jsou nástroji krajinného plánování
- tyto nástroje nejsou koordinovány, propojeny, chybí komplexní řešení

Nástroje, které lze do krajinného plánování zařadit:

1. Politiky, strategie a programy
2. Oborové dokumenty
3. Územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentace a pozemkové úpravy
4. Dotační programy

Dopravní politika

Koncepce městské a aktivní mobility

Koncepce veřejné dopravy

Koncepce veřejné dopravy

Plány udržitelné mobility měst

Koncepce a plány cyklistické dopravy

Dopravní studie

Státní kulturní politika

Surovinová politika

Vnitrostátní plán v oblasti energetiky a klimatu

Státní energetická koncepce

Městské energetické koncepce

Státní politika životního prostředí

Strategie ochrany biodiverzity

Národní plán na obnovu přírody

Koncepce environmentální bezpečnosti

Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky

PHKR

Plány ÚSES

Krajské koncepce ochrany přírody

Plány péče o ZCHÚ

Politika ochrany klimatu

Strategie přizpůsobení se změně klimatu

Regionální a městské adaptační strategie

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu

Zásady státní lesnické politiky

Koncepce ochrany před následky sucha

Národní plán povodí Labe, Dunaje a Odry

Plán hlavních povodí

Plány dílčích povodí

Plán pro zvládání povodňových rizik

Koncepce státní lesnické politiky

Oblastní plány rozvoje lesů

Lesní hospodářské plány

Společná zemědělská politika

Strategie resortu ministerstva zemědělství

Akční plán pro rozvoj ekologického zemědělství

Politika architektury a stavební kultury

Koncepce rozvoje venkova

Strategie regionálního rozvoje

Politika územního rozvoje ČR

Územně plánovací dokumentace

Územní rozvojový plán

Zásady územního rozvoje

Územní plány

Regulační plány

Územně plánovací podklady

Územní studie

Územně analytické podklady

Pozemkové úpravy

Zásadním problémem současného stavu je **resortizmus** projevující se

- nulovou nebo nízkou faktickou propojeností a koordinací nástrojů krajinného plánování a dalších plánovacích nástrojů
- absencí holistického přístupu v dokumentech

**POTŘEBA
KRAJINNÉHO
PLÁNOVÁNÍ**

**ANEB PROČ
NESTAČÍ STÁVAJÍCÍ
NÁSTROJE
ÚZEMNÍHO
PLÁNOVÁNÍ**

Principy územního plánování ve stavebním zákonu

- proaktivní přístup k vystavěnému prostředí (§ 38 odst. 3)
- protektivní přístup ke krajině (§ 38 odst. 4)

Územní plánování

- vytváření předpokladů pro změny v území
- definování pravidel pro tyto změny

Návrhy opatření pro zlepšení stavu krajiny navržené v územně plánovacích dokumentacích nemají oporu v navazujících opatřeních

Kam směřujeme?

Vytvoření komplexního dokumentu s návrhem opatření

Navrhovaná opatření podkladem pro:

- územní plánování
- pozemkové úpravy
- projektové činnosti
- rozhodování v území

Dobrý čas pro změny

- prosazení výstupů POKR včetně krajinného plánování jako jednoho ze zásadních implementačních nástrojů
- rekodifikace územního plánování - zapracování krajinného plánování

Právní kodifikace krajinného plánování na základě výstupů POKR.

Zavedení **funkčního a efektivního nástroje** implementující POKR.

PRINCIPY METODIKY KRAJINNÉHO PLÁNOVÁNÍ

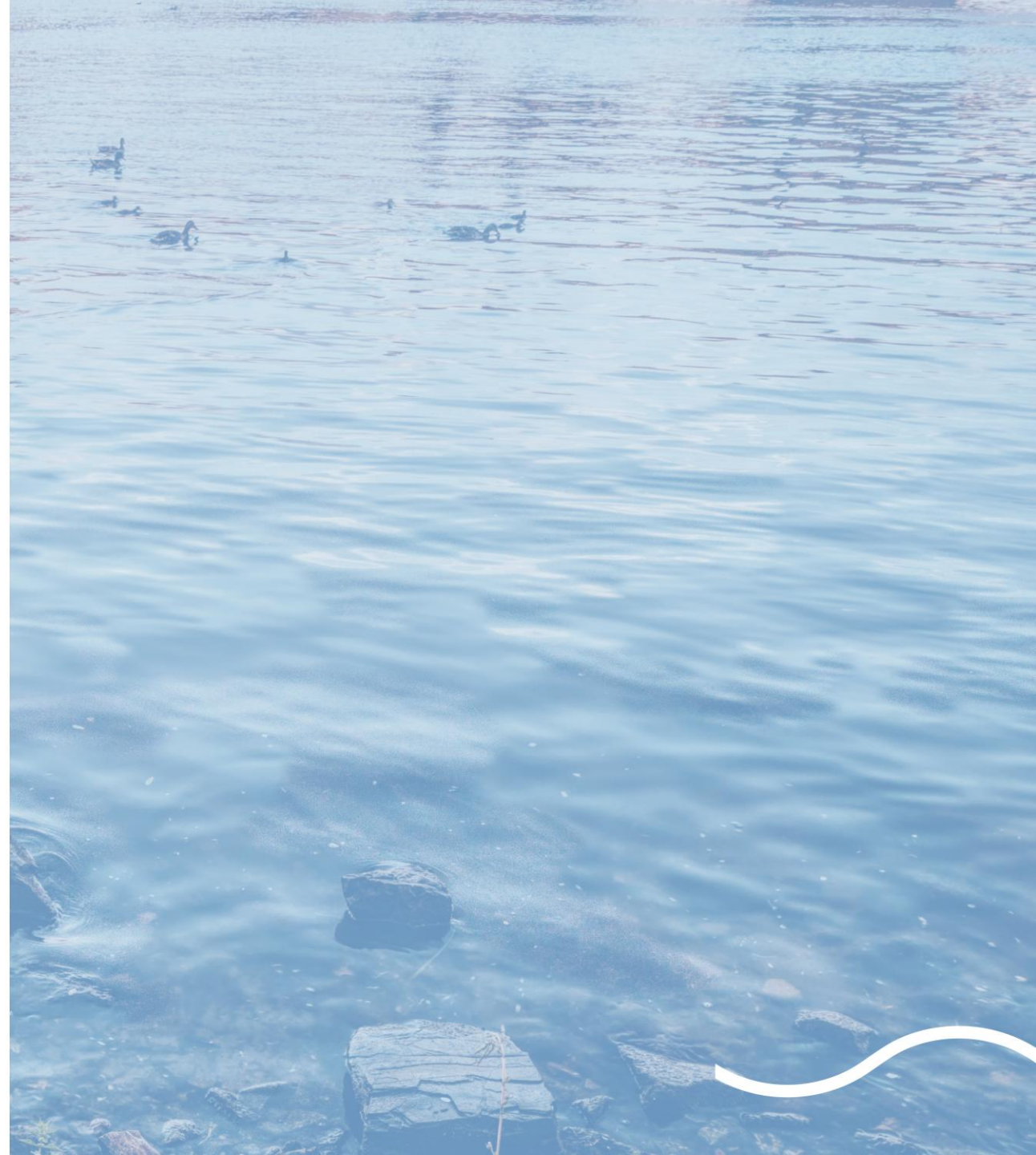

Principy pro tvorbu metodiky krajinného plánování

- 1. Rovnováha mezi rozvojem a ochranou krajiny:** hledání a nalezení rovnováhy mezi potřebami rozvoje a ochranou krajiny. To zahrnuje ochranu přírodních stanovišť a biologické rozmanitosti, ochranu památkově hodnotné krajiny a zároveň přizpůsobení se růstu měst a budování infrastruktury.
- 2. Přizpůsobení se změnám klimatu:** přizpůsobení krajiny negativním dopadům změn klimatu, jako jsou zvýšené teploty, povodně a záplavy, sucho nebo extrémní povětrnostní jevy.
- 3. Integrace zelené infrastruktury:** začlenění zelené infrastruktury do krajinného plánování v rámci jeho hierarchie.
- 4. Kulturní krajina a body zájmu člověka v krajině:** práce s „běžnou krajinou, krajinný ráz.
- 5. Rozrůstání měst a jejich propojení s krajinou:** kontrola rozrůstání měst a jejich propojení s okolním prostředím, zajištění dostupnosti krajiny a podpora udržitelného využívání krajiny snižujícího negativní ekologickou stopu měst.
- 6. Zapojení obyvatel/ participace:** zajištění smysluplného zapojení obyvatel do procesu plánování. V rámci krajinného plánování se musíme zabývat různými zájmy a pohledy na krajinu. Proto je zapojení široké veřejnosti důležité pro nastavení vhodných cílů a opatření.
- 7. Personální a finanční zdroje:** potřebné pro naplnění cílů a opatření nastavených v nástrojích krajinného plánování.

MOŽNOSTI LEGISLATIVNÍHO UKOTVENÍ KRAJINNÉHO PLÁNOVÁNÍ

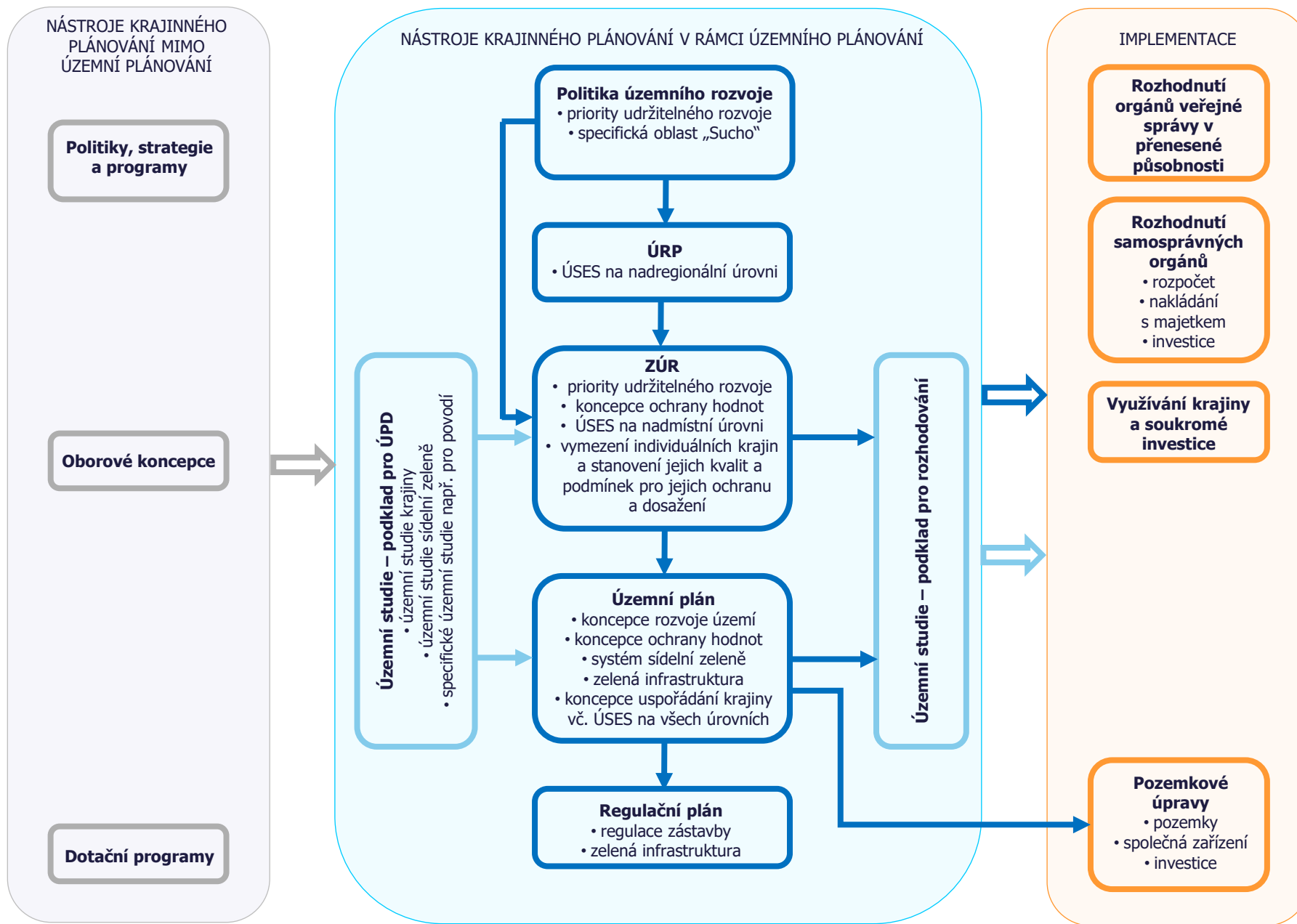

Hledání **optimálního přístupu** k ukotvení krajinného plánování v systému plánovacích nástrojů a v právním systému

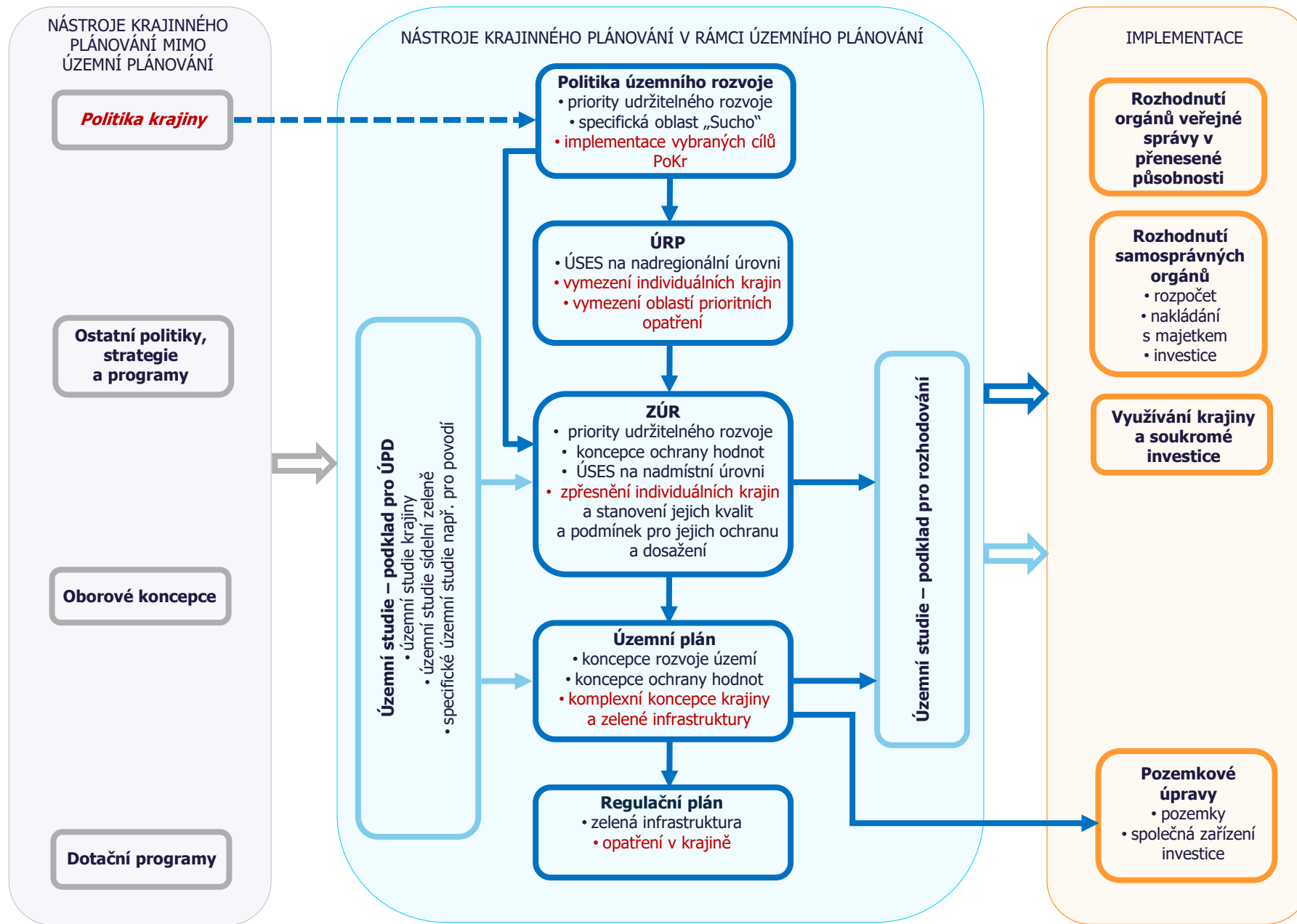
▷ **varianty k diskusi**

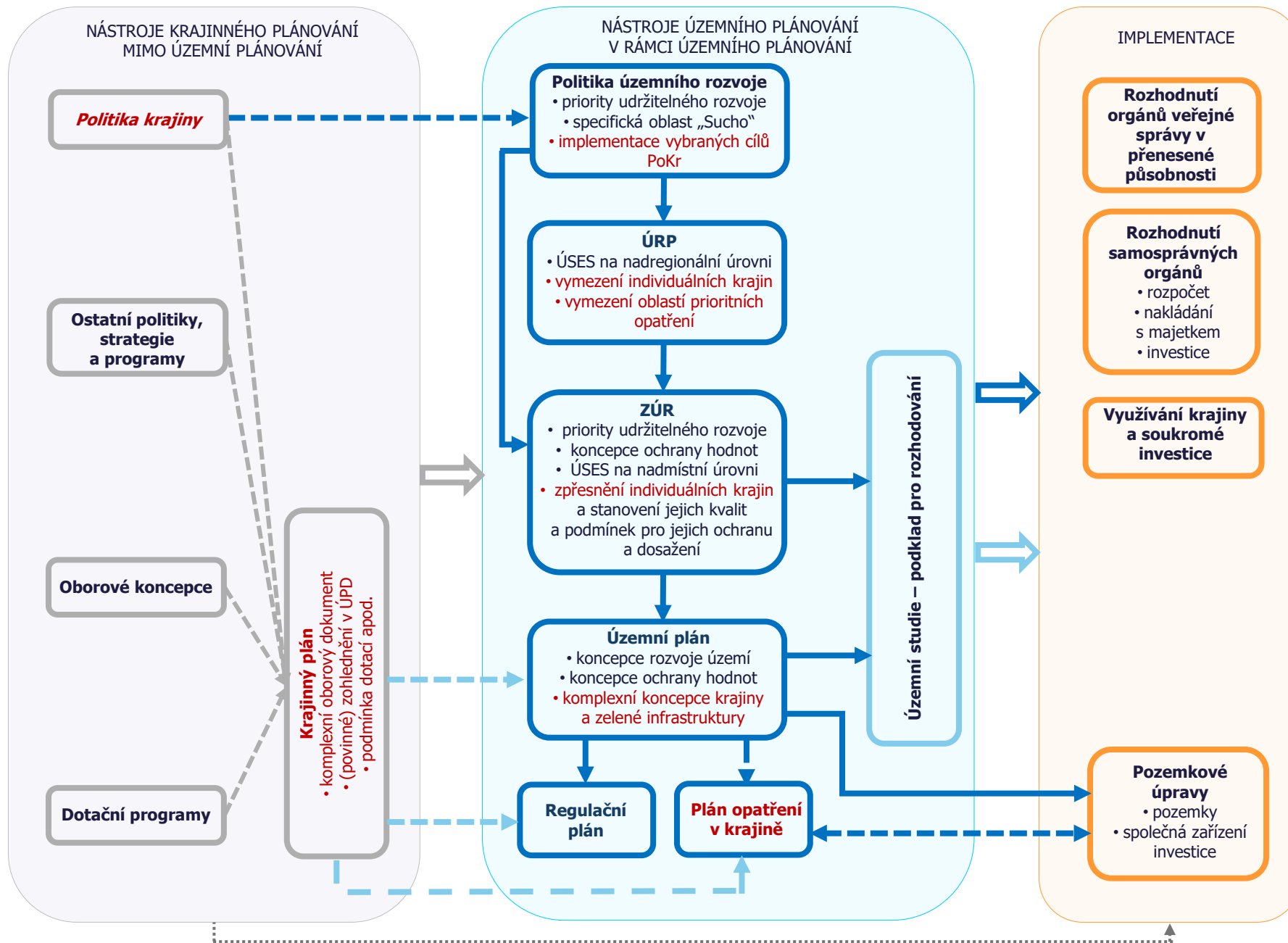
Stávající stav

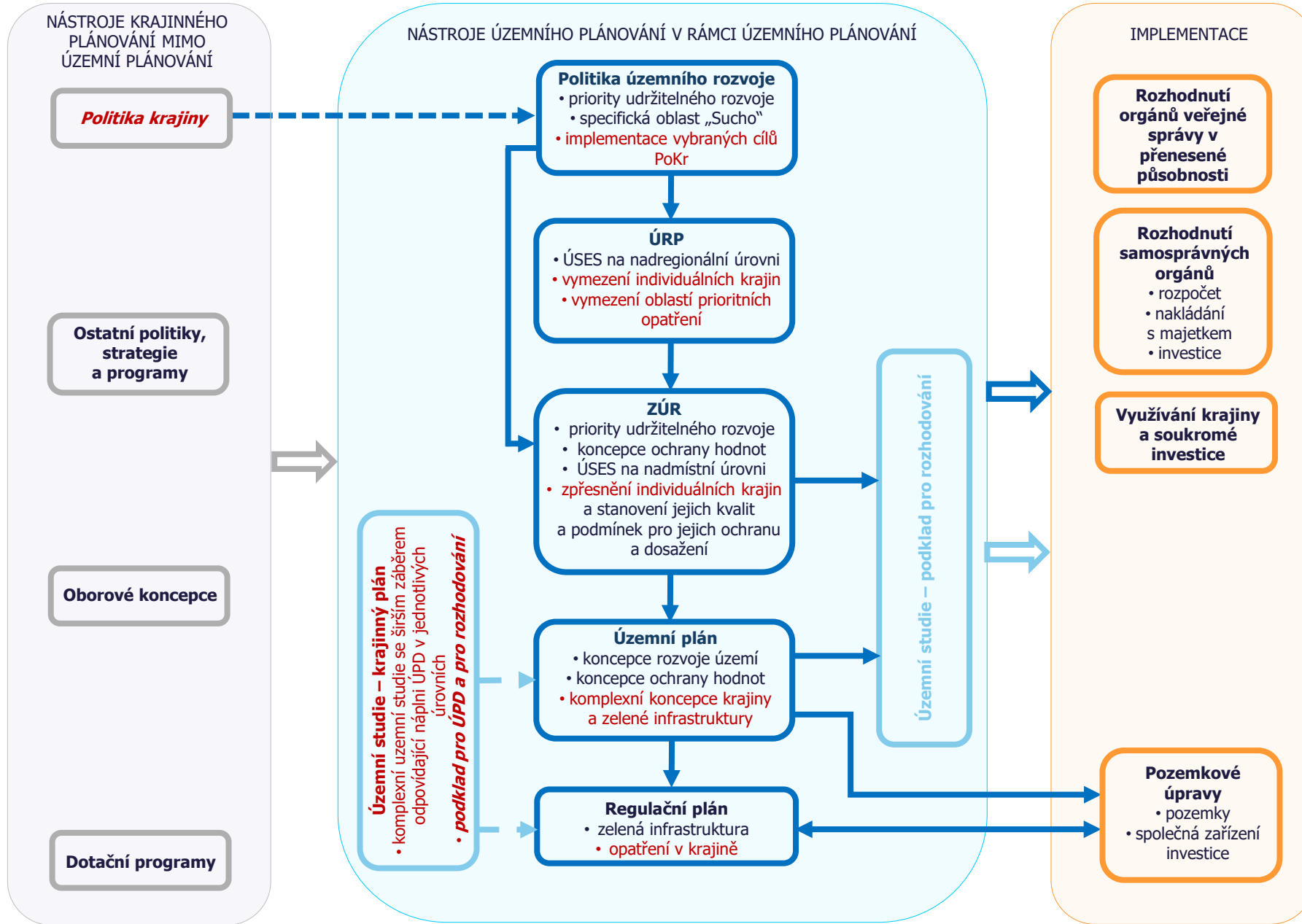
Předpoklady

Krajinný plán – komplexní oborový dokument

Krajinný plán jako územně plánovací podklad

Co je nutné dořešit

- **Výběr varianty**
- **Relevantní úpravy právních předpisů**

Stavební zákon

Kodifikace krajinného plánování popř. úprava nastavení vazby krajinného plánování a územního plánování

Definice požadavků na nástroje krajinného plánování

- Úpravy cílů a úkolů územního plánování tak, aby odpovídaly definici krajiny a krajinného plánování dle Politiky krajiny
- Úprava obsahu ÚRP, ZÚR a ÚP
- Kodifikace Podrobného plánu opatření v krajině doplňujícího regulační plán

Zákon o ochraně přírody a krajiny

- Kodifikace krajinného plánování popř. úprava nastavení vazby krajinného plánování a územního plánování
- Definice požadavků na nástroje krajinného plánování

- **Nastavení vazeb k dalším nástrojům - pozemkové úpravy, LHP, plány povodí ...**
- **Financování, kontrola naplňování ...**

DĚKUJI ZA POZORNOST

Alena Smrčková

**POLITIKA
KRAJINY**